

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Detentionslokalerne.....	2
2.	Rapportgennemgang.....	5
2.1.	Bestemmelser om detentionsanbringelse	6
2.2.	Den anvendte rapportblanket, alternativer til detentions- anbringelse, statistik mv.....	7
2.3.	Grundlaget for detentionsanbringelsen	10
2.4.	Lægeundersøgelse.....	13
2.4.1.	Tidspunktet for tilkald af læge	15
2.4.2.	Tidspunktet for lægetilsyn.....	18
2.5.	Oplysninger fra Kriminalregisteret.....	19
2.6.	Fremstilling og visitation mv.	21
2.6.1.	Fremstilling	21
2.6.2.	Visitation mv.	22
2.6.3.	Kontakt med pårørende mfl.....	27
2.7.	Tilsyn	27
2.7.1.	Tilsyn under foreløbig anbringelse i detentionen (skærpet tilsyn)	29
2.7.2.	Tilsyn under endelig anbringelse i detentionen.....	33
2.7.2.1.	Tidspunktet for det første tilsyn	34
2.7.2.2.	Tidspunktet for det sidste tilsyn	34
2.7.2.3.	Intervaller mellem tilsyn	35
2.7.2.4.	Noteringen af hvem der har forestået tilsyn.....	35
2.7.2.5.	Karakteren af de udførte tilsyn	36
2.8.	Løsladelsestidspunktet	37
2.9.	Vejledning om klageadgang mv.....	37
	Opfølgning	38
	Underretning.....	38

Som led i ombudsmandens almindelige inspektionsvirksomhed (jf. § 18 i lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand) foretog jeg den 20. september 2006 inspektion af detentionen på politistationen i Viborg. I forbindelse med inspektionen modtog jeg rapportmateriale til gennemgang. Rapportmaterialet gennemgås under pkt. 2.

Viborg politikreds er nedlagt pr. 1. januar 2007 i forbindelse med politireformens ikrafttræden. Politistationen i Viborg anvendes dog som lokal politistation for Midt- og Vestjyllands Politi. Da politistationen endvidere fortsat har døgnåbent, går jeg ud fra at detentionslokalerne også fortsat vil blive anvendt. Dette har jeg lagt til grund ved min vurdering af de fysiske forhold i detentionen.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Midt- og Vestjyllands Politi og Justitsministeriet for at myndighederne kunne få lejlighed til at komme med eventuelle yderligere bemærkninger om faktiske forhold som rapporten måtte give anledning til. Jeg har ikke modtaget sådanne bemærkninger.

1. Detentionslokalerne

Politistationen har i alt 4 detentionslokaler der er beliggende i kælderen under politistationen.

De frihedsberøvede bliver bragt ind via en garage i kælderen. Hvis politiet vurderer at en indbragt kan udgøre en trussel, eller der er fare for at vedkommende vil forsøge at undvige, lukkes den pågældende først ud når sluseporten helt er lukket.

Ved indgangen fra kælderens til detentionsgangen er der et forrum med bl.a. en vask, skabe til opbevaring af effekter der fratages de frihedsberøvede, tæpper og madrasser. Det blev oplyst at de anbragte altid får tilbudt en madras og 1-2 tæpper. Der findes i tilknytning til detentionslokalerne et toilet og bad som de frihedsberøvede kan benytte. Stationens lægeværelse er beliggende i stueetagen, men benyttes alene ved prøveudtagninger eller mere omfattende undersøgelser. Normalt foregår lægetilsynet i detentionslokalet under tilstedeværelse af to polititjenestemænd.

Detentionsrapporten udfyldes og visitationen foregår ved skranken i forrummet. Efter den frihedsberøvede er blevet indsat i detentionen, bringes nøglen og rapporten op til vagthavende. Hos vagthavende ligger et oplag af Rigspolitiets vejledning om alkoholafvænnings- og -behandling, ”Hvor går du hen, når du går ud?” der udleveres ved løsladelse af de frihedsberøvede som sker via hovedindgangen.

De 4 detentionslokaler ligger i forlængelse af hinanden. Lokalerne er ca. 7,3 m². Detentionslokale 4 er det mest benyttede. Det blev oplyst at det nogle gange i sommermånederne sker at der er dobbeltbelægning.

Jeg antager at politiet er opmærksomt på at det alene er under helt ekstraordinære forhold at der kan anbringes flere personer i en detention, jf. kundgørelse II, nr. 55, af 2. februar 2006 om anbringelse af berusede personer i politiets detentioner § 16, 2. pkt. I sådanne tilfælde skal der være tale om personer af samme køn, og der skal inden anbringelsen foretages en særlig vurdering af personernes eventuelle farlighed. Endvidere skal der i en sådan situation føres skærpet tilsyn med de indsatte, jf. § 24.

I detentionslokalerne er der placeret et kvadratisk vindue i et indhak i væggen bag en aflåst rude af brudsikkert (plexi)glas. Hængslerne til ruden er skåret af foroven således at der ikke er mulighed for at der kan fastgøres snore eller lig-

nende. Vinduerne kan åbnes, og der bliver oftest luftet ud når et lokale har været i brug. Der kommer dagslys ind ad vinduet der i øvrigt er placeret sådan at det ikke er muligt for offentligheden at kigge ind i lokalerne.

Vinduesruden i detentionslokale 1 var meget ridset. Dette forhold kan give det indtryk at visitationen i nogle tilfælde ikke er foretaget med tilstrækkelig omhu idet de indsatte har kunnet medbringe genstande som har kunnet bruges til disse beskadigelser. Sådanne genstande vil formentlig også kunne bruges til selvbeskadigelse. Jeg henviser til kundgørelsens § 12, stk. 1, hvorefter den tilbageholdte skal fratages alle genstande der kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller inventar. Jeg er dog opmærksom på at f.eks. lynlåse og ringe vil kunne anvendes til at ridse med.

Idet jeg går ud fra at Midt- og Vestjyllands Politi vil overveje at indskærpe reglerne for visitation ved detentionsanbringelser, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Jeg har i øvrigt ikke noteret mig at der i lokalerne var fremspring eller lignende som det vil være muligt at fæstne noget til (og som dermed kan udgøre en sikkerhedsrisiko).

Væggene, der var hvidmalede, og de lysegrå døre fremstod i pæn stand. Der var således stort set ingen ridser eller mærker efter slag mv. Dog var der på døren til detentionslokale 3 en del mærker efter spark. Dette kan dog formentlig fjernes ved rengøring.

Gulvet i detentionslokalerne var beklædt med lysegråt linoleum og fremstod også i pæn stand. I hvert lokale er der et gulvafløb. Lokalerne opvarmes ved gulvvarme.

Dørene åbner udad og er forsynet med indkig med glas i. Glasset i detentionslokale 4 var meget ridset.

Jeg går ud fra at dette glas vil blive udskiftet.

På væggen ved siden af døren er der en kaldeknop med forbindelse til den vagthavende. I loftet er der indbygget udstyr til tv-overvågning og højttaler således at den vagthavende kan kommunikere med den detentionsanbragte.

De tekniske installationer blev afprøvet og fungerede tilfredsstillende. Det blev oplyst at den sort/hvide skærm til tider gør det svært at skelne nuancer/udtryk på overvågningsbilledet. Det er opfattelsen at en farveskærm vil give bedre og tydeligere billeder.

Jeg går ud fra at Midt- og Vestjyllands Politi som led i den løbende vedligeholdelse og opgradering af udstyr vil overveje hvorvidt der skal indkøbes en farveskærm.

Samlet set er det min opfattelse at de fysiske forhold i detentionen på politigården i Viborg er særdeles tilfredsstillende.

2. Rapportgennemgang

Jeg bad under inspektionen om rapportmateriale vedrørende de sidste 10 detentionsanbringelser forud for varslingen af inspektionen den 4. august 2006. Jeg modtog herefter detentionsrapporter mv. vedrørende 10 anbringelser i detentionen som fandt sted i perioden fra den 27. juli 2006 til og med den 4. august 2006. Den 28. juli 2006 var der 3 anbringelser mens der den 30. juli 2006 var 2 anbringelser. Ingen af rapporterne er tildelt et AP.nr. Detentionsanbringelserne på disse dage er derfor udover datoen tildelt et bogstav. Detentionsanbringelsen den 28. juli 2006 hvor den pågældende er fremstillet for vagthavende kl. 01.35,

er omtalt som A mens den detentionsanbringelse hvor den pågældende er fremstillet for vagthavende kl. 22.51, er omtalt som B. Den tredje detentionsanbringelse den 28. juli 2006 – af rapporten fremgår det ikke hvornår den pågældende blev fremstillet for vagthavende – er omtalt som C. Vedrørende anbringelserne den 30. juli 2006 er detentionsanbringelsen hvor den pågældende er fremstillet for vagthavende kl. 03.10, omtalt som A, og detentionsanbringelsen hvor den pågældende er fremstillet for vagthavende kl. 04.25, er omtalt som B.

Jeg anmoder om oplysning om baggrunden for at ingen af rapporterne er tildelt et AP.nr.

Alle de rapporter som jeg har modtaget, er udfærdiget på blanket P152 (01/06 POLSAS) som er den blanket der er udsendt sammen med Rigspolitechefens nye detentionskundgørelse (II, nr. 55, af 2. februar 2006 der trådte i kraft den 1. marts 2006).

2.1. Bestemmelser om detentionsanbringelse

Bestemmelser om detentionsanbringelse findes dels i politiloven (lov nr. 444 af 9. juni 2004 om politiets virksomhed), dels i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2004 om detentionsanbringelse (som ændret ved bekendtgørelsen nr. 1419 af 13. december 2006). Endvidere findes der regler om detentionsanbringelse i Rigspolitechefens kundgørelse II, nr. 55, af 2. februar 2006 om anbringelse af berusede personer i politiets detentioner (bekendtgørelse nr. 9723). Den nugældende kundgørelse trådte i kraft den 1. marts 2006.

Detentionsbekendtgørelsen indeholder dels regler svarende til politilovens regler, dels regler som på tidspunktet for bekendtgørelsens udstedelse (også) var indeholdt i den dagældende detentionskundgørelse.

Detentionsbekendtgørelsen indeholder regler om bekendtgørelsens anvendelsesområde (fortrinsvis i form af henvisning til politilovens regler), om frihedsberøvelse, transport og indbringelse til politistationerne af berusede personer, om fremgangsmåden ved detentionsanbringelse (herunder lægeundersøgelse af og tilsyn med detentionsanbragte) og om løsladelse efter detentionsanbringelse, klagevejledning mv. Bekendtgørelsens regler er relativt detaljerede og er i vidt omfang sammenfaldende med reglerne i Rigspolitechefens detentionskundgørelse.

Rigspolitechefen har i den nye kundgørelse II, nr. 55, af 2. februar 2006 der som nævnt har været gældende fra 1. marts 2006, foretaget en række ændringer, tilføjelser og præciseringer i forhold til reglerne i den hidtil gældende kundgørelse.

Da alle 10 anbringelser som min undersøgelse har omfattet, fandt sted efter den 1. marts 2006 gjaldt kundgørelse II, nr. 55, af 2. februar 2006.

De nærmere regler i politiloven, bekendtgørelsen og kundgørelsen er gennemgået nedenfor i forbindelse med fremlæggelsen af resultatet af min undersøgelse af de 10 sager om detentionsanbringelse som jeg har modtaget efter anmodning.

2.2. Den anvendte rapportblanket, alternativer til detentionsanbringelse, statistik mv.

Rigspolitechefen har udfærdiget en detentionsrapport, blanket P152, som er bilag 1 til detentionskundgørelsen. Efter ikrafttrædelsen af den nye kundgørelse er det blevet obligatorisk at anvende Rigspolitechefens detentionsrapport, jf. pkt. 3 i Rigspolitechefens rundskrivelse af 2. februar 2006 til samtlige politikredse. Rapportblanketten, der er tilgængelig i POLSAS, er samtidig på visse punkter uddybet i forhold til den hidtidige detentionsrapport.

Rigspolitechefens blanket P152 forudsætter angivelse af en lang række (obligatoriske) oplysninger.

Det fremgår af § 4 i kundgørelsen at alle relevante punkter i detentionsrapporten skal udfyldes, og det skal ske i tilslutning til de foretagne dispositioner og observationer. Dette er udtrykkeligt fremhævet foroven på rapporten.

I ingen af detentionsrapporterne er der fuldt ud forholdt i overensstemmelse hermed. Selv om det i flere tilfælde alene er få rubrikker der mangler at blive (korrekt) udfyldt, henstiller jeg at pligten til at udfylde alle rubrikkerne i detentionsrapporten generelt indskræpes.

Af Politiets Statistik (årstabel) for 2005 fremgår at der i 2005 var 231 detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer i Viborg politikreds. Det fremgår endvidere at 1 blev bragt til forsorghjem eller lignende, 7 til sygehus, og at 8 blev bragt til hjemmet. I 2004 var der 325 detentionsanbringelser, hvoraf 3 blev bragt til forsorghjem eller lignende, 3 blev indbragt til sygehuset, og 2 blev bragt til hjemmet.

I Rigspolitechefens følgebrev af 28. juni 2001 til den tidligere kundgørelse var det anført at politikredsene mere generelt burde undersøge om der i den enkelte kreds findes forsorghjem eller lignende som på forsvarlig måde kan tage sig af berusede personer.

Under inspektionen blev det oplyst at kredsen har et godt samarbejde med forsorghjemmet Viborghøj, men at politiet har det problem at nogle af ”gengangerne” får karantæne fra stedet. Politimesteren oplyste at der især er 2 personer som hyppigt bliver anbragt i detentionen, og som politiet ikke har mulighed for at køre andre steder hen da de er hjemløse, og for det meste har forbud mod at komme på Viborghøj.

Selv om det er et fåtal af de indbragte der bliver transporteret til et forsorgshjem eller lignende, har jeg på baggrund af oplysninger vedrørende Viborg Politis indsats i relation til dette spørgsmål valgt ikke at foretage mig videre herved.

I Rigspolitechefens følgebrev af 28. juni 2001 til den tidligere kundgørelse er det tillige anført at politiet i stigende omfang skal bringe den berusede hjem hvis der er sikkerhed for at der i hjemmet er tilstedeværende voksne personer som på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende, og hvis politiet ud fra et ressourcensynspunkt har mulighed for at benytte sig af denne fremgangsmåde. I Rigspolitechefens rundskrivelse af 2. februar 2006 er det ligeledes anført at frihedsberøvelse som udgangspunkt sker med henblik på hjemtransport.

Jeg går ud fra at Midt- og Vestjyllands Politi er opmærksom på det af Rigspolitechefen anførte om at politiet under de angivne forudsætninger som udgangspunkt skal bringe berusere hjem.

Til trods for oplysningerne om at en del af anbringelserne vedrører de 2 samme personer som politiet ikke har mulighed for at køre hjem (eller køre andre steder hen), synes jeg at antallet af berusere der er bragt hjem, er lille i forhold til antallet af berusere der anbringes i detention. Jeg bemærker at der af de 10 rapporter jeg har haft til gennemgang, ikke er nogen personsammenfald, og at der for 8 af de anbragtes vedkommende forelå adresseoplysninger. For de sidste 2 anbringelser var der for den enes vedkommende anført "uden fast bopæl" (28/7 (A)) mens der for den anden var anført "ukendt adresse" (28/7 (C)). Jeg beder for god ordens skyld om nærmere oplysninger om Viborg Politis hidtidige praksis vedrørende hjemkørsel af berusere, og om Midt- og Vestjyllands Politi vil følge samme praksis.

2.3. Grundlaget for detentionsanbringelsen

Efter politilovens § 11, stk. 1, skal politiet tage sig af personer der er ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af indtagelse af alkohol eller andre berusende og/eller bedøvende midler, og som træffes under forhold der indebærer en fare for de pågældende selv eller andre eller den offentlige orden eller sikkerhed (berusede personer). Politiet skal efter lovens § 11, stk. 4, tage stilling til om de pågældende skal tilbageholdes, fx med henblik på indsættelse i detentionen. Indsættelse i detentionen kan kun ske hvis overgivelse til andre, fx hjemmet, eller indbringelse til hospital, forsorgshjem eller lignende, ikke findes tilstrækkelig til at afværge faren (bekendtgørelsens og kundgørelsens § 2, stk. 1 og 2). Personer, der er tilbageholdt af politiet af andre grunde end beruselse, må som udgangspunkt ikke anbringes i detentionen, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2, og kundgørelsens § 34, stk. 1. Hvis detentionen undtagelsesvis anvendes til anbringelse af ikke-berusede personer, finder bekendtgørelsen ikke anvendelse, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2, 2. pkt., og kundgørelsens § 34, stk. 2.

Som bekendt blev det ved en dom af 21. december 2005 ved Retten i Randers statueret at en anbringelse i detentionen havde været ulovlig. Den pågældende havde været beruset i middel grad. Ifølge retten havde der imidlertid ikke været grundlag for at fastslå at den pågældende ikke havde kunnet tage vare på sig selv, eller at han havde været til fare for andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed på en sådan måde at det var nødvendigt med detentionsanbringelse. Statsadvokaten i Aalborgs anke blev afvist af Vestre Landsret da statsadvokaten ikke er tillagt beføjelser i en sådan sag uden for strafferetsplejen, jf. retsplejelovens § 468, og da statsadvokaten heller ikke efter de almindelige regler om rettergangsfuldmægtige i retsplejelovens kapitel 25 har adgang til at repræsentere politimesteren. Dommen (og landsrettens kendelse) kan ses i Ugeskrift for Retsvæsen 2006, s. 2491.

Jeg har tidligere i sagen vedrørende min inspektion af detentionen i Køge bedt politimesteren og Justitsministeriet om en udtalelse om retsgrundlaget for an-

bringelsen af en person der var skønnet påvirket af alkohol i let grad, og som havde været involveret i husspektakler.

Politimesteren oplyste bl.a. at retsgrundlaget for detentionsanbringelsen var en kombination af den dagældende § 108 i retsplejeloven om politiets opgaver (nu ophævet og erstattet af lov om politiets virksomhed), nødret og den pågældendes spirituspåvirkning. Politimesteren oplyste endvidere at det på baggrund af mandens ødelæggelser i hjemmet sammenholdt med spirituspåvirkningen – og for at hindre ham i at tage hjem og fortsætte balladen og ødelæggelserne – blev besluttet at lade ham overnatte i detentionen og først løslade ham når han skønnedes ædru.

Justitsministeriet udtalte bl.a. at anbringelse i detention kun må ske i tilfælde hvor det skønnes strengt nødvendigt og henviste bl.a. til at dette fremgik klart af den (på daværende tidspunkt) nye bestemmelse i § 1, stk. 1, i den reviderede kundgørelse om detentionsanbringelse som trådte i kraft den 1. august 2001.

Jeg forstod myndighedernes udtalelser således at husspektakler i sig selv ikke gav grundlag for anbringelse i detention. Grundlaget for anbringelsen af den pågældende var en antagelse om spirituspåvirkning i let grad kombineret med fare for den pågældende selv eller andre eller den offentlige orden eller sikkerhed. Jeg foretog mig derfor ikke videre.

I samtlige tilfælde som indgår i undersøgelsen, fremgår det af rubrikken om årsagen til frihedsberøvelsen at den frihedsberøvede var beruset.

I alle 10 tilfælde antager jeg at der har været tale om påvirkning af alkohol. Rubrikken er dog i ingen af tilfældene afkrydset (alene graden af påvirkning er angivet). I 1 tilfælde (28/7 (B)) er der tillige tale om påvirkning af andre berusende og/eller bedøvende midler (der er i rubrikken anført ”Speed/amf.”).

I 9 tilfælde er graden af alkoholpåvirkningen anført. 7 af de anholdte skønnes påvirket i middel grad, 1 i svær grad mens der i den sidste rapport (28/7 B) både er afkrydset i rubrikken let og middel grad.

I 1 tilfælde (27/7) er det ikke i selve detentionsrapporten angivet at den pågældende er påvirket af alkohol ligesom der heller ikke er angivet noget om graden heraf. Det fremgår imidlertid af lægerapporten at den pågældende var ”Mod. Beruset” hvilket jeg antager svarer til påvirkning i middel grad (det vil sige at der i alt er 8 tilfælde af påvirkning i middel grad).

Som nævnt ovenfor fremgår det af Rigspolitechefens rundskrivelse af 2. februar 2006 om den nye kundgørelse at samtlige relevante punkter i detentionsrapporten skal udfyldes. Dette er, som også nævnt ovenfor, også fremhævet øverst på detentionsblanketten.

Det er beklageligt at graden af alkoholpåvirkningen ikke er udfyldt i 1 tilfælde. Jeg har som nævnt under punkt 2.2. generelt henstillet at pligten til at udfylde alle rubrikkerne i overensstemmelse med § 4 i kundgørelsen indskræpes.

Jeg har ikke foretaget en nærmere efterprøvelse af om betingelserne i bekendtgørelsens og kundgørelsens § 2, stk. 2, hvorefter detentionsanbringelse kun kan ske hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke anses for tilstrækkelige, har været opfyldt i de enkelte tilfælde. Jeg går uden videre ud fra at betingelserne for detentionsanbringelse var opfyldt i tilfældet med den frihedsberøvede person der af politiet blev skønnet påvirket i svær grad (3/8).

I 2 af de 8 anbringelser hvor der alene var tale om en påvirkning i middel grad, er årsagen til frihedsberøvelsen udover beruser angivet som husspektakler. Det drejer sig om detentionsanbringelserne den 27. juli og 1. august 2006. Jeg formoder derfor at disse detentionsanbringelser har været i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 2, stk. 2. Også i det tilfælde hvor der både er krydset af i

rubrikken til angivelse af påvirkning (af alkohol) i let og middel grad (28/7 (B)), går jeg ud fra at anbringelsen har været i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 2, stk. 2. Jeg henviser til at det i rapporten er anført at den pågældende samtidig var påvirket af andre stoffer, og at årsagen til frihedsberøvelsen udover beruselsen var slagsmål.

I de resterende 6 tilfælde hvor der er tale om påvirkning i middel grad, er den eneste årsag til frihedsberøvelsen angivet som beruselse. Det drejer sig om detentionsanbringelser den 28. juli (A) og (C) den 29. juli, de 2 anbringelser den 30. juli og anbringelsen den 4. august 2006.

Jeg beder for en god ordens skyld om oplysning om retsgrundlaget for disse 6 anbringelser. Jeg henviser i den anledning til Retten i Randers' dom af 21. december 2005.

2.4. Lægeundersøgelse

Efter bekendtgørelsens § 9 skal der ved alle detentionsanbringelser ske lægeundersøgelse. For så vidt angår detentionsanbringelse af børn under 15 år, fremgår dette direkte af politiloven (lovens § 12, stk. 2, hvorefter barnet ”hurtigst muligt [skal] undersøges af en læge”).

Lægeundersøgelse skal efter bestemmelsen i bekendtgørelsens § 9 og kundgørelsens § 13, stk. 1, ske inden ”endelig” anbringelse i detentionen. Indtil den frihedsberøvede er lægeundersøgt, er anbringelse i detentionen således foreløbig (og der skal i den periode føres et skærpet tilsyn med den pågældende), jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 3 og 4, og kundgørelsens § 10, stk. 2 og 3. Lægetilsyn skal efter bekendtgørelsens § 11, stk. 1, og kundgørelsens § 13, stk. 1, foretages enten ved tilkald af læge/vagtlæge eller ved undersøgelse på skadestue, alt efter hvad der under hensyn til tid og afstand må anses for mest hensigtsmæssigt.

Tidspunkt for lægeundersøgelse, lægens navn og (et kort referat af) lægens bemærkninger skal anføres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 13, stk. 3. I bestemmelsen er det præciseret at det – selv om lægen ikke i øvrigt har bemærkninger – som minimum ved afkrydsning skal angives at der intet helbredsmæssigt er til hinder for anbringelse af den pågældende i detentionen.

Hvis lægen ønsker at afgive skriftlige bemærkninger, skal det ske på blanket P153 (bilag 2 til kundgørelsen) som er udarbejdet af Den Almindelige Danske Lægeforening og Rigspolitichefen, jf. § 14 i kundgørelsen samt Rigspolitichefens rundskrivelse af 2. februar 2006.

Under inspektionen blev det oplyst at der er indgået en aftale med læger om tilsyn der normalt fungerer særdeles tilfredsstillende.

I alle tilfælde fremgår det af detentionsrapporterne at der var lægetilsyn. I en enkelt sag (28/7 (A)) fremgår datoen og klokkeslættet for lægetilsynet ikke af selve rapporten. Oplysningerne kan imidlertid udledes af den vedhæftede lægeerklæring.

I alle tilfælde er lægens navn angivet i selve detentionsrapporten. Lægetilsynet er sket ved 4 forskellige læger. En læge har foretaget tilsyn i 5 tilfælde mens en anden læge har foretaget tilsyn i 3 tilfælde. De sidste to læger har hver foretaget 1 tilsyn.

Som nævnt er der pligt til at anvende blanket P153 såfremt lægen ønsker at afgive skriftlige bemærkninger. Der er imidlertid intet til hinder for at lægen også afgiver (skriftlige) bemærkninger i detentionsrapporten.

I alle tilfælde er detentionsrapporten vedlagt en lægeerklæring. I 4 tilfælde (27/7, 30/7 (A), 30/7 (B) og 4/8) er lægeerklæringen udfærdiget på blanket 12/2004/kss. Denne blanket indeholder de samme oplysninger som blanket P153.

Idet jeg går ud fra at politiet i Viborg er opmærksom på at lægen skal anvende blanket P153, gør jeg efter omstændighederne ikke mere herved.

I 6 tilfælde er det afkrydset i detentionsrapporten at der intet helbredsmæssigt var til hinder for anbringelse i detentionen. I 1 tilfælde (28/7 (B)) er det anført at den pågældende ikke er egnet til detentionsanbringelse, men at vedkommende skal overføres til Søndersøparken. Den pågældende blev løsladt 20 minutter efter lægetilsynet og blev – går jeg ud fra – transporteret til Søndersøparken.

I 3 tilfælde har lægen intet anført på selve detentionsrapporten. I disse 3 tilfælde er der ikke oplysninger i lægeerklæringen der indikerer at der var noget helbredsmæssigt til hinder for detentionsanbringelsen.

Jeg henleder dog for god ordens skyld opmærksomheden på at det – som også anført ovenfor – som minimum altid i rapporten skal angives om lægen finder at der helbredsmæssigt er noget til hinder for detentionsanbringelsen.

2.4.1. Tidspunktet for tilkald af læge

Tidspunktet for tilkald af læge skal ligeledes anføres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 6, stk. 1, sidste pkt.

Der er hverken i bekendtgørelsen eller kundgørelsen fastsat tidsmæssige bestemmelser inden for hvilke der skal ske tilkald af læge. Derimod er det i bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og kundgørelsens § 6, stk. 1, anført at politiet under transporten til politistationen skal underrette vagthavende om tilbageholdelsen. Den vagthavende skal herefter – dvs. allerede mens politiet er på vej til politistationen med den berusede og ifølge reglerne uden unødigt ophold – tilkalde en læge med henblik på lægeundersøgelse af den frihedsberøvede. Bestemmelserne om at tilkald skal ske ”uden unødigt ophold” har til formål at afkorte tiden indtil lægetilsyn kan udføres, jf. pkt. 3, sidste afsnit, i Rigspolitechefens

følgebreve af 28. juni 2001 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre. Det fremgår dog at den ovennævnte regel ikke gælder hvis transporttiden er af ”kortere varighed”, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, sidste punktum, og kundgørelsens § 6, stk. 1, 3. pkt. Rigspolitichefen har i rundskrivelsen af 2. februar 2006, punkt 4, fremhævet at denne undtagelse alene gælder når ”transporttiden er meget kort”.

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er at det skal vurderes om det er forsvarligt at lade den detentionsanbragte være anbragt i detentionen, eller om der eventuelt skal ske indlæggelse, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 2, og kundgørelsens § 13, stk. 2. Dette forudsætter at tilkald af læge sker snarest muligt efter underretningen af vagthavende, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, 1. pkt. og kundgørelsens § 6, stk. 1, 2. pkt. (uden unødigt ophold) – med henblik på at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte kan ske ”hurtigst muligt” efter indbringelsen, jf. pkt. 4 i rundskrivelsen af 2. februar 2006.

Tidspunktet for underretningen af vagthavende (under transporten, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og kundgørelsens § 6, stk. 1) er ikke angivet i noget tilfælde, og der skal ifølge kundgørelsen heller ikke gøres notat herom.

Det er derfor ikke muligt at se hvor lang tid der går fra underretningen af vagthavende til tilkaldet af læge. Jeg har i det følgende taget udgangspunkt i tidspunktet for indbringelsen til politistationen.

I 1 tilfælde (1/8) er der ikke oplysninger om hvornår den pågældende blev indbragt til politistationen. Den pågældende blev anholdt kl. 04.35 og blev kl. 04.50 fremstillet for vagthavende. Da jeg antager at fremstillingen for vagthavende er sket i umiddelbar forlængelse af indbringelsen, har jeg i det følgende lagt til grund at den pågældende blev indbragt kl. 04.50.

I 4 tilfælde er lægetilkald sket før indbringelsen, og i 1 tilfælde skete tilkaldet samtidig med indbringelsen. I de øvrige 5 tilfælde er der sket tilkald af læge

efter indbringelsen. Transporttiderne var i disse tilfælde på mellem 5 og 25 minutter, heraf i 3 tilfælde på højst 10 minutter.

At der først skete tilkald af læge efter indbringelsen kan eventuelt henføres til bestemmelsen om transporttid af ”kortere varighed”, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, sidste punktum, og kundgørelsens § 6, stk. 1, 3. pkt.

Jeg har tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner udtalt at lægetilkald der sker mere end 10-15 minutter efter indbringelsen til politistationen, ikke er snarest muligt. Min udtalelse er udfærdiget på grundlag af den tidligere gældende kundgørelse hvor der ikke var en bestemmelse som i bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og den nugældende kundgørelsens § 6, stk. 3, der, som allerede nævnt, har til hensigt at tidspunktet for lægetilkald – i de fleste tilfælde – bliver fremrykket. Jeg henviser også til Rigspolitichefens fremhævelse af at undtagelsen alene gælder når transporttiden er meget kort (punkt 4 i Rigspolitichefens rundskrivelse af 2. februar 2006).

Jeg beder derfor om nærmere oplysninger om Viborg Politis hidtidige praksis med hensyn til underretning af vagthavende under transporten til politistationen og tilkald af læge efter denne underretning, og om Midt- og Vestjyllands Politi vil følge samme praksis.

I alle tilfælde er det angivet i detentionsrapporten hvornår lægetilkald er sket. Som anført ovenfor er tilkald i 4 tilfælde sket før indbringelsen, og i 1 tilfælde er tilkaldet sket samtidig med indbringelse. I 4 tilfælde er tilkald sket inden for 12 minutter efter indbringelsen. I det sidste tilfælde (3/8) er lægetilkald sket 1 time og 10 minutter efter indbringelsen til politistationen.

Jeg anmoder om oplysning om baggrunden for det meget sene lægetilkald i dette tilfælde.

2.4.2. Tidspunktet for lægetilsyn

Der er ikke fastsat tidsmæssige bestemmelser for hvornår der skal ske undersøgelse ved læge, dog er det i kundtgørelsens § 1, stk. 1, sidste punktum, præciseret at pågældende straks skal undersøges af en læge såfremt der er mistanke om at pågældende er syg, eller har pådraget sig skader af ikke ringe omfang. Men som nævnt under pkt. 2.4.1., har bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og kundtgørelsens § 6, stk. 1, 1. og 2. pkt., om tilkald af læge allerede under transporten til formål at afkorte tiden indtil lægetilsyn kan udføres, og det fremgår som også nævnt nu udtrykkeligt af rundskrivelsen af 2. februar 2006 at lægetilsyn skal ske ”hurtigst muligt”.

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er, som det også er nævnt under pkt. 2.4.1., at vurdere om det er forsvarligt at lade den detentionsanbragte være anbragt i detentionen, eller om der eventuelt skal ske indlæggelse. Dette forudsætter at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte, som nu også angivet i rundskrivelsen, sker hurtigst muligt efter indbringelsen.

Jeg har tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner udtalt at lægetilsyn der sker mere end en time efter indbringelsen, efter min opfattelse ikke er snarest muligt. Min udtalelse herom er udfærdiget før indførelsen af bestemmelsen i bekendtgørelsens § 5, stk. 1, der har til hensigt at fremrykke tidspunktet for lægetilkald (og dermed lægetilsyn).

Tidspunktet for lægetilsynet fremgår på nær i 1 tilfælde (28/7 (A)) både af detentionsrapporterne og de vedlagte lægeerklæringer. Tidspunkterne er i 1 tilfælde ikke helt sammenfaldende i detentionsrapporten og lægeerklæringen. I dette tilfælde har jeg lagt tidsangivelsen i detentionsrapporten til grund. I det sidste tilfælde fremgår tidspunktet for lægetilsynet af lægeerklæringen.

I 9 tilfælde er lægetilsyn foretaget inden for 1 time fra indbringelsen. I det sidste tilfælde (3/8) er tilsynet først foretaget 1½ time efter indbringelsen. I dette tilfælde blev lægen imidlertid, som nævnt ovenfor under pkt. 2.4.1., først til-

kaldt efter 1 time og 10 minutter. Lægetilsynet er således i dette tilfælde sket 20 minutter efter tilkaldet.

Jeg har ingen bemærkninger til tidspunkterne for lægetilsyn i sagerne som bekræfter det under inspektionen oplyste om at lægeordningen fungerer tilfredsstillende.

2.5. Oplysninger fra Kriminalregisteret

Efter kundgørelsens § 10 skal den vagthavende inden der foretages visitation (og foreløbig anbringelse i detentionen) indhente oplysninger om den frihedsberøvede i Kriminalregisteret, herunder med henblik på at afgøre om der ved endelig detentionsanbringelse skal iværksættes et skærpet tilsyn, jf. bekendtgørelsens § 15 og kundgørelsens § 24. Oplysningerne skal udskrives og opbevares sammen med detentionsrapporten i minimum 2 år, jf. kundgørelsens § 28.

Det er præciseret i Rigspolitechefens blanket P152 at det er obligatorisk at vedlægge en udskrift fra Kriminalregisteret.

I alle 10 tilfælde er der vedlagt en udskrift fra Kriminalregisteret. I 3 af rapporterne er det dog ikke krydset af at der er vedlagt en udskrift heraf.

Indhentelse af oplysninger fra Kriminalregisteret skal som nævnt ske før visitationen (og anbringelsen i detentionen).

I et tilfælde (28/7 (C)) fremgår det ikke af rapporten om der skete visitation, eller om den pågældende blev fremstillet for vagthavende. Det er heller ikke angivet at den pågældende blev anbragt foreløbigt i detentionen. Det fremgår imidlertid at indbringelsen skete kl. 22.50. Af udskriften fra Kriminalregisteret fremgår det at oplysningerne er udskrevet kl. 22.49.51, altså umiddelbart inden indbringelsen og dermed nødvendigvis også forud for visitationen og inden den foreløbige anbringelse.

Da der var tale om 2 indbringelser på samme tidspunkt den pågældende dag (B og C), går jeg ud fra at også C blev fremstillet for vagthavende i forlængelse af B's fremstilling (kl. 22.51) samt visiteret, og at det derfor alene beror på en beklagelig forglemmelse at rapporten på disse punkter ikke er udfyldt. Jeg gør derfor ikke mere herved. Jeg henviser til at jeg under punkt 2.2. har henstillet at pligten til at udfylde alle rubrikker i detentionsrapporten generelt indskærpes.

I 8 tilfælde fremgår tidspunktet for visitationen af rapporten. I det sidste tilfælde (30/7 (B)) fremgår det at der er sket visitation – i og med at det er angivet at den pågældende er frataget 1.810 kr. Tidspunktet for visitationen – og hvem der foretog det – er imidlertid ikke oplyst. Det fremgår derimod hvornår den pågældende blev fremstillet for vagthavende, og hvornår der skete foreløbig anbringelse i detentionen. Endvidere er hjemlen for visitationen – kundgørelsens § 11, stk. 2 – anført. Heraf må det udledes at udskriften blev udskrevet ca. 1½ minut efter fremstillingen samt den foreløbige anbringelse.

I de 8 tilfælde hvor tidspunktet for visitationen er oplyst, er udskriften i 4 tilfælde udskrevet inden visitationen mens de i 4 tilfælde (28/7 (A), 30/7 (A), 1/8 og 4/8) først er udskrevet efter at visitationen fandt sted (og i 3 af disse tilfælde efter den foreløbige anbringelse i detentionen).

I de 4 tilfælde hvor oplysningerne fra Kriminalregisteret først er udskrevet efterfølgende, er dette sket mellem 1½ og 21 minutter efter visitationen.

Jeg har i forbindelse med min gennemgang af rapportmateriale i tidligere inspektioner af detentioner gået ud fra at oplysningerne fra Kriminalregisteret er udprintet i forbindelse med at forespørgslen er foretaget. I så fald er oplysningerne fra Kriminalregisteret ikke indhentet forud for visitationen i 5 af de 10 tilfælde. Da udprintningen er sket i nær tidsmæssig tilknytning til visitationen, vil jeg ikke afvise at den vagthavende inden visitationen kan have indhentet

oplysninger ved et opslag på skærmen, men først printet dem senere. Jeg foretager mig derfor ikke yderligere vedrørende dette punkt.

2.6. Fremstilling og visitation mv.

Efter bekendtgørelsens § 6, stk. 1, og kundgørelsens § 7, stk. 1, 1. pkt., skal den frihedsberøvede ved ankomsten til politstationen straks fremstilles for den vagthavende. Den vagthavende indfører den pågældendes data og tidspunkterne for tilbageholdelsen og fremstillingen i detentionsrapporten og i POLSAS, jf. § 7, stk. 2, 2. pkt. i kundgørelsen.

2.6.1. Fremstilling

I alle på nær 1 tilfælde (28/7 (C)) er der gjort notat om at der er sket fremstilling for vagthavende. Som anført ovenfor under punkt 2.5. antager jeg imidlertid også at der i det sidste tilfælde er sket fremstilling for vagthavende, men at rapportens felter herom ved en beklagelig forglemmelse blot ikke er blevet udfyldt.

Vedrørende anbringelsen den 1. august 2006 er der ikke oplyst hvornår den pågældende blev indbragt til politstationen hvorfor der ikke med sikkerhed kan siges noget om hvor lang tid der er gået fra indbringelsen til den pågældende blev fremstillet for vagthavende. Som anført under punkt 2.4.1. har jeg i dette tilfælde antaget at fremstillingen er foregået i umiddelbar forbindelse med indbringelsen.

Der er i Rigspolitechefens blanket P152 en rubrik til angivelse af tidspunktet for fremstillingen for vagthavende. Der er endvidere rubrikker til angivelse af vagthavendes vurdering af frihedsberøvedes tilstand i relation til påvirkning af alkohol, af andre berusende og/eller bedøvende midler og til angivelse af andet, herunder skader.

Til orientering kan jeg oplyse at Rigspolitechefen og Justitsministeriet i sagen om min inspektion af detentionen i Horsens har udtalt at den vagthavendes undersøgelse af personer der påtænkes detentionsanbragt, må ske i tidsmæssig tæt tilknytning til personens indbringelse til politistationen. Rigspolitechefen mener mere generelt at der som hovedregel ikke bør gå mere end 20 minutter fra indbringelsen af en person til vagthavendes visitation af den indbragte. Justitsministeriet tilsluttede sig denne opfattelse, men mener dog ikke at kunne udelukke at der i særlige tilfælde på grund af et stort arbejdspress på politistationen vil kunne gå mere end 20 minutter før fremstillingen kan ske. Jeg noterede mig det oplyste.

Det fremgår at fremstilling i 8 tilfælde (inklusive anbringelsen den 1. august 2006) er sket på samme tidspunkt som indbringelsen til stationen. I 1 tilfælde er fremstillingen sket 1 minut efter indbringelsen mens der i det sidste tilfælde (28/7 (C)) ikke med sikkerhed kan udledes noget herom (hvis fremstillingen – som anført under punkt 2.5. – er foregået i umiddelbar forlængelse af B's fremstilling og visitation, er der dog formentlig maksimalt gået 10 minutter).

Tidspunktet for fremstilling for vagthavende af de frihedsberøvede giver mig ikke anledning til bemærkninger.

Der er i øvrigt ikke i noget tilfælde gjort notat i rubrikken om skader og spor i forbindelse med vagthavendes vurdering af anholdtes tilstand.

2.6.2. Visitation mv.

Efter bekendtgørelsens § 10, stk. 1, og kundgørelsens § 11, stk. 1, skal der inden den foreløbige anbringelse i detentionen og inden lægeundersøgelsen bliver foretaget, ske visitation af den frihedsberøvede.

Efter bekendtgørelsens § 10, stk. 2, og kundgørelsens § 11, stk. 2, skal den frihedsberøvede ved visitationen fratages penge og værdigenstande samt i øvrigt alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Samtlige lommer skal tømmes, og vrangen skal vendes ud hvis det er muligt. Ved visitationen bør der så vidt muligt medvirke to polititjenestemænd til undersøgelse af den frihedsberøvede.

Hvis omstændighederne tilsiger en visitation der kan krænke blufærdigheden, må denne visitation alene foretages af personer af samme køn som den frihedsberøvede, jf. bekendtgørelsens § 10, stk. 3, og kundgørelsens § 11, stk. 3. Er det ikke muligt at gennemføre en sådan visitation inden endelig detentionsanbringelse, foretages foreløbigt en visitation efter stk. 2. Den frihedsberøvede skal herefter undergives et skærpet tilsyn, jf. bekendtgørelsens § 15 og kundgørelsens § 24, indtil visitation som beskrevet i bestemmelsernes stk. 3, 1. pkt., har fundet sted.

Efter bekendtgørelsens § 10, stk. 4, og kundgørelsens § 12, stk. 3, skal politiet påse at effekter der fratages den frihedsberøvede, holdes adskilt fra effekter der tilhører andre frihedsberøvede.

Penge og værdigenstande samt navnene på de polititjenestemænd der har foretaget visitationen, skal noteres i detentionsrapporten, jf. § 12, stk. 2, i kundgørelsen. Det er udtrykkeligt anført i bestemmelsen at det er tilstrækkeligt at anføre initialer eller tjenestenummer hvis dette ikke kan medføre tvivl om hvem der har foretaget visitationen. Det skal også angives i detentionsrapporten såfremt den pågældende ikke fratages effekter, jf. kundgørelsens § 12, stk. 1, sidste pkt.

Som anført ovenfor under punkt 2.5. antager jeg at der i alle tilfælde er foretaget visitation selv om der i 2 tilfælde (28/7 (C) og 30/7 (B)) ikke er foretaget notat herom i detentionsrapporten (hverken tidspunktet eller navne/initialerne på de medvirkende polititjenestemænd er anført i rapporten).

Tidspunktet for visitationen er i de øvrige 8 tilfælde angivet. I hvert fald i 7 tilfælde er visitationen foretaget forud for den foreløbige detentionsanbringelse samt inden foretagelse af lægeundersøgelse. I det sidste tilfælde (29/7) er der rettet (skrevet over) for så vidt angår både tidspunktet for foretagelsen af visitationen og tidspunktet for den foreløbige anbringelse hvorfor der er en del usikkerhed mht. fastlæggelsen af disse tidspunkter. Formentlig er visitationen i dette tilfælde sket efter såvel den foreløbige anbringelse som lægetilsynet, men dog inden den endelige detentionsanbringelse. Efter omstændighederne gør jeg ikke mere herved.

I de samme 8 tilfælde er det også angivet hvem der foretog visitation af den frihedsberøvede. I alle tilfælde er det sket ved angivelse af initialer. Vedrørende anbringelsen den 28/7 (B) er det anført at visitationen blev foretaget af ”PATR.”. Jeg antager at dette henviser til at det blev foretaget af patruljen, dvs. de 2 polititjenestemænd der indbragte den pågældende til stationen.

Jeg beder dog for god ordens skyld politiet om at bekræfte dette.

I hvert fald i 6 tilfælde har 2 polititjenestemænd medvirket ved visitationen. Dette forhold giver mig ikke anledning til bemærkninger.

I 8 tilfælde er det i detentionsrapporten afkrydset efter hvilken bestemmelse (kundgørelsens § 11, stk. 2 eller 3) der er sket visitation. Visitation er i 7 af disse tilfælde sket efter § 11, stk. 2, i kundgørelsen og i et tilfælde (3/8) efter såvel § 11, stk. 2 og 3.

En visitation efter kundgørelsens § 11, stk. 3 (bekendtgørelsens § 10, stk. 3), må alene foretages af personer af samme køn som den frihedsberøvede. Det samme gælder ikke en visitation efter § 11, stk. 2 (bekendtgørelsens § 10, stk. 2). Hvis en visitation efter § 11, stk. 3, skønnes nødvendig, men det ikke er muligt at gennemføre en sådan visitation inden endelig detentionsanbringelse,

skal der som anført i bestemmelsen foretages en foreløbig visitation efter stk. 2 (og føres et skærpet tilsyn) indtil det er muligt at gennemføre en visitation efter stk. 3.

Vedrørende anbringelsen den 3. august 2006 – hvor der som anført skete visitation efter såvel stk. 2 og 3 – er der i rapporten kun angivet et tidspunkt for foretagelse af visitation. Dette tidspunkt ligger forud for den foreløbige anbringelse.

Jeg går på denne baggrund ud fra at det inden den foreløbige anbringelse var muligt at gennemføre en visitation efter stk. 3, og at det derfor ikke var nødvendigt at foretage en foreløbig visitation efter stk. 2. Der burde derfor alene have været sat kryds i rubrikken § 11, stk. 3, i detentionsrapporten. Jeg går endvidere ud fra at visitationen blev foretaget af personale af samme køn.

Det er beklageligt at der i 2 tilfælde (28/7 (C) og 4/8) ikke er angivet efter hvilken bestemmelse visitationen fandt sted.

Detentionsrapporten indeholder både et felt til afkrydsning hvis der er frataget effekter og/eller penge, og et felt til afkrydsning hvis der ikke er frataget noget. Hvis der er frataget effekter, skal det angives hvilke effekter der er tale om.

I alle 10 tilfælde er det afkrydset om den frihedsberøvede blev frataget effekter og/eller penge, og det fremgår hvad der blev frataget de pågældende. I 5 tilfælde er der anført at den tilbageholdte ikke blev frataget effekter mens der i de resterende 5 tilfælde er krydset af at der blev frataget effekter. I 4 af disse sidste 5 tilfælde fremgår det at der er tale om penge samt beløbets størrelse. I det sidste tilfælde (1/8) er der ikke oplysninger om hvad der er blevet frataget den tilbageholdte (men det fremgår at den pågældende fik udleveret effekter og kvitterede herfor).

Det forekommer usædvanligt at der i ingen tilfælde er frataget den frihedsberøvede andet end penge. Jeg gør dog ikke mere herved. Dog henleder jeg opmærksomheden på at alle genstande der fratages den pågældende skal angives i detentionsrapporten.

I 5 tilfælde er det med initialer angivet hvem der har udleveret effekterne til den frihedsberøvede i forbindelse med løsladelsen (med initialer i 8 tilfælde og navn i 1 tilfælde). I disse tilfælde er dato og i 4 tilfælde klokkeslæt for udleveringen ligeledes anført.

I 4 af de resterende 5 tilfælde fremgår det at den pågældende ikke fik frataget effekter hvorfor der – i sagens natur – ikke kunne ske udlevering af effekter. I det sidste tilfælde (27/7) mangler der oplysninger om hvem og hvornår effekterne blev udleveret.

Idet jeg henviser til min generelle henstilling om at kravet i den nugældende kundgørelses § 4 om at alle relevante punkter i detentionsrapporten skal udfyldes, jf. punkt 2.2., gør jeg ikke mere herved.

Efter kundgørelsens § 26, stk. 4, skal en frihedsberøvet der er frataget effekter som skal udleveres til denne, anmodes om at kvittere herfor i detentionsrapporten. I blanket P152 er der et felt til bemærkning såfremt den pågældende ikke ønsker at kvittere. Jeg går ud fra at dette felt tager sigte på at årsagen til at den frihedsberøvede ikke vil kvittere, så vidt muligt anføres.

I alle tilfælde hvor der er frataget den frihedsberøvede effekter, har den pågældende kvitteret for udlevering af effekterne. I 2 tilfælde (28/7 (C) og 29/7) hvor det fremgår at den pågældende ikke blev frataget effekter, er det anført at de frihedsberøvede ikke ønskede at kvittere (underskrevet HJJ).

Jeg går ud fra at denne bemærkning beror på en misforståelse. Da der er tale om enkeltstående tilfælde, giver det mig ikke anledning til at foretage mig mere.

2.6.3. Kontakt med pårørende mfl.

Efter § 7, stk. 1, i bekendtgørelsen og § 9, stk. 1, i kundgørelsen skal den frihedsberøvede inden anbringelsen i detentionen gøres bekendt med retten til at få kontakt med pårørende og/eller arbejdsgiver. Er den pågældende endvidere frihedsberøvet i anledning af et strafbart forhold, anvendes reglerne i Justitsministeriets cirkulæreskrivelse, nr. 12154, af 12. juni 2001. Efter kundgørelsens § 9, stk. 2, skal det i detentionsrapporten noteres at den pågældende er vejledt i overensstemmelse med stk. 1.

Det fremgår alene i 4 tilfælde at der er foretaget en sådan vejledning. Kun i 1 af disse 4 tilfælde fremgår det (med initialer) hvem der har foretaget vejledningen. I de andre 3 tilfælde fremgår det alene hvornår vejledning er sket.

Det er beklageligt at der i 6 tilfælde ikke er sket – eller ikke er noteret at der er sket – vejledning i overensstemmelse med kundgørelsens § 9, stk. 1.

2.7. Tilsyn

Efter § 13 i bekendtgørelsen og kundgørelsens § 22, stk. 1, har vagthavende ansvaret for at der føres et effektivt tilsyn med detentionsanbragte personer. Efter bekendtgørelsens § 14, stk. 1, og kundgørelsens § 23, stk. 1, skal tilsyn ske ved fremmøde i detentionen så hyppigt som den anbragtes tilstand gør det nødvendigt, og så vidt muligt mindst en gang hver halve time. Hvis den frihedsberøvede efter lægeundersøgelsen er tilset to gange ved fremmøde, og hvis den pågældende ikke skønnes at være i en tilstand der kræver at fremtidige tilsyn sker ved fremmøde i detentionen, kan de efterfølgende tilsyn efter bestemmelse i stk. 2, ske via lytte- og overvågningsudstyr der er godkendt af

Rigspolitechefen til elektronisk overvågning. Selve anbringelsen udgør ikke et tilsyn i denne forbindelse. Tilsvarende gælder lægeundersøgelsen (se bekendtgørelsens § 14, stk. 2, sidste pkt., og kundgørelsens § 23, stk. 2, sidste pkt.).

Jeg går ud fra at overvågningsudstyret er godkendt af Rigspolitechefen.

Tilsyn via lytte- og overvågningsudstyr skal ske så hyppigt som den frihedsberøvedes tilstand gør det nødvendigt, og så vidt muligt mindst en gang hver halve time, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 3, og kundgørelsens § 23, stk. 3. Opstår der under denne form for tilsyn tvivl om den frihedsberøvedes tilstand, skal der straks iværksættes tilsyn ved fremmøde. Hvis der opstår mistanke om at den pågældende er så syg at det taler imod fortsat detentionsanbringelse, skal der straks tilkaldes læge eller ambulance (bekendtgørelsens § 14, stk. 4, og kundgørelsens § 23, stk. 4).

Når tilsyn ved fremmøde eller ved elektronisk overvågning er udført, skal det noteres i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på den polititjenestemand der har udført tilsynet, jf. kundgørelsens § 25. Det skal efter bestemmelsen tillige anføres om tilsynet er sket elektronisk eller ved personligt fremmøde ved angivelse af E eller F, jf. angivelsen på detentionsrapporten (P152) oven over tilsynsrubrikkerne.

I nærmere angivne tilfælde skal der ske et skærpet tilsyn med den frihedsberøvede. Det er fx tilfældet i tiden indtil lægeundersøgelse har fundet sted, dvs. mens anbringelsen er foreløbig, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 3 og 4, og kundgørelsens § 10, stk. 2 og 3. Ved et skærpet tilsyn forstås efter bekendtgørelsens § 15, stk. 2, og kundgørelsens § 24, stk. 2, et tilsyn hvor den detentionsanbragte tilses hyppigere end en gang hver halve time. Efter omstændighederne kan et skærpet tilsyn indebære konstant overvågning.

Et skærpet tilsyn kan kun ske ved fremmøde i detentionen, jf. bekendtgørelsens § 15, stk. 3, og kundgørelsens § 25, stk. 3. Er der iværksat et skærpet tilsyn, skal det noteres i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på den polititjenestemand der har udført tilsynet, jf. kundgørelsens § 25. Et skærpet tilsyn skal angives ved et S, jf. angivelsen på detentionsrapporten (P152) oven over tilsynsrubrikkerne.

Rigspolitichefen har i en rundskrivelse af 26. april 2006 bl.a. udtalt sig om fremgangsmåden ved tilsyn ved fremmøde.

Ved undersøgelse af spørgsmålet om overholdelse af bestemmelserne om tilsyn med de detentionsanbragte er det hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i tidspunktet for den foreløbige anbringelse henholdsvis den endelige anbringelse i detentionen.

Indtil den frihedsberøvede er undersøgt af en læge, er anbringelse i detentionen som tidligere nævnt foreløbig.

I alle tilfælde blev der, som ovenfor anført, foretaget en lægeundersøgelse af den frihedsberøvede. I 9 tilfælde er det angivet at der er sket foreløbig anbringelse inden lægeundersøgelsen. Også i det sidste tilfælde (28/7 (C)) antager jeg, som anført under punkt 2.5., at der er sket foreløbig anbringelse. I 2 af de 9 tilfælde (29/7 og 20/7 (B)) hvor der er oplysninger om tidspunktet for den foreløbige anbringelse, er dette tidspunkt imidlertid sammenfaldende med tidspunktet for det foretagne lægetilsyn.

2.7.1. Tilsyn under foreløbig anbringelse i detentionen (skærpet tilsyn)

Mens anbringelsen er foreløbig, skal der som tidligere nævnt føres et skærpet tilsyn med den anbragte, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 4, og kundgørelsens § 10, stk. 3. Ved et skærpet tilsyn forstås som nævnt et tilsyn hvor den detenti-

onsanbragte tilses hyppigere end en gang hver halve time. Disse tilsyn kan kun ske ved fremmøde i detentionen.

Det fremgår som nævnt af detentionsrapporterne at den frihedsberøvede i alle tilfælde har været foreløbigt anbragt i detentionen. Tidspunktet for den foreløbige anbringelse er på nær i 1 tilfælde (28/7 (C)) angivet i selve detentionsrapporten. Tidspunktet for den endelige detentionsanbringelse er oplyst i 7 tilfælde.

Tidspunktet for lægeundersøgelsen fremgår, som nævnt ovenfor, under punkt 2.4.2. i alle tilfælde (i 1 tilfælde dog alene af lægeerklæringen).

I de tilfælde hvor tidspunktet for den endelige anbringelse er oplyst, er dette sket samtidig med eller mellem 5 og 10 minutter efter lægeundersøgelsen. Da anbringelsen i detentionen er foreløbig indtil lægeundersøgelse har fundet sted, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 3, og kundgørelsens § 10, stk. 2, har jeg i alle tilfælde for så vidt angår varigheden af den foreløbige anbringelse lagt tidspunktet for lægeundersøgelsen til grund. Dog skete der for så vidt angår anbringelsen den 28. juli 2006 (B) ikke endelig detentionsanbringelse, eftersom lægen konstaterede at den pågældende ikke var egnet hertil. I dette tilfælde har jeg regnet med at den pågældende var foreløbig anbragt frem til løsladelsestidspunktet (overførelstidspunktet).

Lægeundersøgelsen fandt i 8 tilfælde sted mellem 10 minutter og 1 time og 25 minutter efter den foreløbige anbringelse.

I de sidste 2 tilfælde fandt den foreløbige anbringelse, som anført ovenfor under punkt 2.7., sted samtidig med lægetilsynet.

I disse to tilfælde har der ikke været tale om foreløbig anbringelse i detentionen i og med at lægeundersøgelsen fandt sted i forbindelse med indbringelsen

til politistationen. Der var derfor ikke pligt til at føre skærpet tilsyn i disse to tilfælde.

I de 8 tilfælde hvor de frihedsberøvede blev anbragt foreløbigt i detentionen, varede den foreløbige anbringelse i 3 tilfælde mellem 15 og 20 minutter, i 1 tilfælde 30 minutter, i 2 tilfælde henholdsvis 35 og 40 minutter, og i de sidste 2 tilfælde henholdsvis 1 time og 1 time og 25 minutter.

I de 3 tilfælde hvor den foreløbige anbringelse maksimalt varede 20 minutter, foretager jeg mig ikke mere vedrørende spørgsmålet om tilsyn i denne periode idet jeg dog bemærker at jeg har noteret mig at der ved anbringelsen den 28. juli 2006 (A) blev foretaget (og noteret med et "S") skærpet tilsyn 3 minutter efter den foreløbige anbringelse (den foreløbige anbringelse varede i alt 18 minutter).

I de 2 tilfælde hvor den foreløbige anbringelse varede henholdsvis 30 og 35 minutter (28/7 (B) og 28/7 (C)) blev der ikke i denne periode foretaget skærpet tilsyn.

Dette er beklageligt. Jeg henviser til bestemmelsen i bekendtgørelsens § 15, stk. 2, og kundgørelsens § 24, stk. 2, hvorefter skærpet tilsyn skal ske hyppigere end hver halve time. Det er på denne baggrund min opfattelse at det første tilsyn ikke først kan ske når der er gået hen mod eller over 30 minutter.

Jeg mener at det er særligt beklageligt at der ikke er oplysninger om at der er foretaget tilsyn med den frihedsberøvede der var foreløbigt anbragt i 30 minutter (28/7 (B)). I dette tilfælde var der foretaget lægetilsyn 10 minutter efter den foreløbige anbringelse. Lægen konstaterede i den forbindelse at der skulle ske overførelse til Sønderøparken (psykiatrisk sygehus) da den pågældende ikke var egnet til detentionsanbringelse. Den pågældende blev løsladt (transporte-

ret til Sønderøparken ?) 20 minutter senere. Frem til løsladelsen (overførslen) må den pågældende som anført ovenfor anses for foreløbigt anbragt i detentionen.

Jeg beder om oplysninger om hvorvidt det har været overvejet om der i dette tilfælde var behov for et skærpet tilsyn i form af konstant overvågning af den pågældende.

I det tilfælde hvor den foreløbige anbringelse varede i 40 minutter (27/7), blev der 30 minutter efter indsættelsen i detentionen foretaget tilsyn af den pågældende ved fremmøde i detentionen (men det er ikke angivet at der var tale om et skærpet tilsyn).

Jeg antager at der er tale om en fejl at det pågældende tilsyn ikke er markeret med et "S". Da skærpet tilsyn som anført skal ske hyppigere end hver halv time, mener jeg at dette tilsyn burde have fundet sted på et tidligere tidspunkt.

I de sidste 2 tilfælde (4/8 og 3/8) hvor de frihedsberøvede har været foreløbig anbragt i henholdsvis 1 time og 1 time og 25 minutter, er det ikke angivet at der har været ført et skærpet tilsyn. Der er i disse 2 tilfælde foretaget tilsyn en halv time efter indsættelsen og – for den foreløbige anbringelse der varede 1 time og 25 minutter – igen 30 minutter herefter. Disse tilsyn blev foretaget ved personligt fremmøde (de er markeret med et "F").

Henset til længden af den foreløbige anbringelse er det beklageligt at der i disse tilfælde ikke er ført et egentlig skærpet tilsyn.

Jeg beder om oplysninger om Midt- og Vestjyllands Politis praksis vedrørende tilsyn under den foreløbige anbringelse. Jeg går i den forbindelse ud fra at de ovenstående problemer med iværksættelse af skærpet tilsyn under den forelø-

bige anbringelse giver Midt- og Vestjyllands Politi anledning til særligt at indskærpe bekendtgørelsens og kundgørelsens regler herom.

Jeg bemærker i den forbindelse at der i en del af tilsynsskemaerne med markering af et "S" eller "F" er anført at der er foretaget et tilsyn samtidig med anbringelsen og lægeundersøgelsen. Som anført under punkt 2.7. fremgår det af såvel bekendtgørelsen og kundgørelsen at hverken detentionsanbringelsen eller lægeundersøgelsen udgør et tilsyn. Jeg går ud fra at dette vil blive særligt fremhævet når reglerne om tilsyn indskræpes (se i øvrigt nærmere herom nedenfor under punkt 2.7.2.1.).

2.7.2. Tilsyn under endelig anbringelse i detentionen

I 9 tilfælde skete der som anført endelig anbringelse i detentionen, og tilsynsskemaet er udfyldt i samtlige disse tilfælde.

Tilsynene er i alle tilfælde foretaget hver halve time. Alene i 1 ud af de 9 tilfælde (1/8) er de to første tilsyn imidlertid foretaget ved fremmøde.

Ved anbringelsen den 17. juli 2006 er det første tilsyn efter den endelige anbringelse sket ved fremmøde 25 minutter efter anbringelsen. Det andet tilsyn er foretaget elektronisk 30 minutter efter det første tilsyn. 35 minutter herefter er der imidlertid foretaget tilsyn ved fremmøde hvilket i øvrigt er gentaget hver halve time frem til kl. 10.30.

Da det første tilsyn skete ved fremmøde 25 minutter efter den endelige anbringelse og da 3. til 10. tilsyn også blev foretaget ved fremmøde, foretager jeg mig ikke noget vedrørende det forhold at det andet tilsyn skete elektronisk. Jeg bemærker dog at det forekommer mærkværdigt at der i det pågældende tilfælde fra kl. 07.00 til og med kl. 10.30 blev foretaget tilsyn med fremmøde da det fra kl. 05.55 er noteret at den pågældende sover hvilket vedkommende blev ved med.

I de øvrige 7 tilfælde er det imidlertid beklageligt at der ikke er forholdt i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 14, stk. 2, og kundgørelsens § 23, stk. 2, hvoraf det fremgår at – som minimum – de første 2 tilsyn skal ske ved fremmøde (jeg bemærker at selve anbringelsen ikke udgør et tilsyn, og at tilsvarende gælder lægeundersøgelsen. Se nedenfor under punkt 2.7.2.1.). Jeg har dog noteret mig at det andet tilsyn i anbringelsen den 30. juli 2006 (A) skete ved fremmøde.

2.7.2.1. Tidspunktet for det første tilsyn

Som nævnt ovenfor i punkt 2.7. tæller tilsyn der er anført på tidspunktet for anbringelsen og på tidspunktet for lægetilsynet, ikke med som tilsyn, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 2, og kundgørelsens § 23, stk. 2.

Det første tilsyn efter den endelige anbringelse i detentionen blev i de 9 tilfælde hvor der skete endelig anbringelse i detentionen, ført inden for 30 minutter heraf. I det sidste tilfælde skete der som anført ikke endelig anbringelse.

2.7.2.2. Tidspunktet for det sidste tilsyn

Rigspolitechefens blanket (P152) indeholder en rubrik til angivelse af hvornår den detentionsanbragte er endelig udtaget af detentionen (nederst på siden over tilsyn). Ingen af de rapporter jeg har modtaget indeholder en sådan rubrik.

Jeg beder om oplysninger om hvorfor ingen af rapporternes tilsynsskema indeholder denne rubrik.

Rubrikken i detentionsrapporten til angivelse af dato og klokkeslæt for løsladelse af den detentionsanbragte er imidlertid på nær i 1 tilfælde (27/7) udfyldt.

Sidste tilsyn er i 4 tilfælde (30/7 (A) og (B), 1/8 og 4/8) sket mellem 15 og 30 minutter før løsladelsen. Jeg foretager mig ikke mere vedrørende disse 4 tilfælde. Vedrørende anbringelsen den 27. juli 2006 er det lige nedenunder det sidste tilsyn anført at den pågældende blev udtaget til afhøring. Jeg antager at dette skete i tidsmæssig nær tilknytning til det sidste tilsyn hvorfor jeg heller ikke foretager mere vedrørende dette tilfælde.

I de resterende 4 tilfælde – jeg regner ikke anbringelsen den 28. juli 2006 (B) med da der som anført i dette tilfælde ikke skete endelige anbringelse – blev det sidste tilsyn foretaget henholdsvis 45 minutter (3/8), 50 minutter (28/7 (A)), 52 minutter (29/7) og 1 time (28/7 (C)) før løsladelsen.

Jeg er opmærksom på at der efter udtagelsen og indtil løsladelsen medgår tid til eventuel afhøring og til udlevering af effekter samt eventuelt toiletbesøg mv. For så vidt angår anbringelserne den 28. juli (C) og 29. juli 2006, anmoder jeg dog om en udtalelse vedrørende tilsynet med de pågældende i den sidste del af anbringelsen indtil løsladelsen. Jeg bemærker at der i disse 2 tilfælde i hvert fald ikke skulle bruges tid på at udlevere effekter til de pågældende da de efter det oplyste intet havde fået frataget.

2.7.2.3. Intervallet mellem tilsyn

Der har i alle tilfælde været ført tilsyn med intervaller på højst 30 minutter.

Jeg har således ingen bemærkninger til tidsintervallerne mellem tilsynene.

2.7.2.4. Noteringen af hvem der har forestået tilsyn

Navnet på den polititjenestemand der har udført tilsynet, skal noteres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 25, stk. 3. Af bestemmelsen fremgår det at det dog er tilstrækkeligt at anføre initialer eller tjenestenummer hvis det ikke kan medføre tvivl om hvem der har foretaget tilsynet.

I størsteparten af tilsynene er der anført initialer på de polititjenestemænd der udførte tilsynet eller gentagelsestegn i form af en streg.

Jeg gør ikke mere herved. Jeg henviser til at jeg under punkt 2.2. har henstillet at pligten til at udfylde alle rubrikker i detentionsrapporten generelt indskræpes.

2.7.2.5. Karakteren af de udførte tilsyn

De to første tilsyn efter lægeundersøgelsen skal, som tidligere nævnt, ifølge bekendtgørelsens § 14, stk. 2, og kundgørelsens § 23, stk. 2, ske ved fremmøde i detentionen. Dette gælder uanset om der under den foreløbige detentionsanbringelse har været to tilsyn ved fremmøde. Selve lægetilsynet kan ikke medregnes i de to tilsyn.

Det er i alle tilfælde noteret hvilken type tilsyn der var tale om ved "S", "F" eller "E".

Der er som anført i 7 tilfælde ikke foretaget tilsyn ved fremmøde (mindst) de 2 første gange efter lægetilsynet. I 1 tilfælde er der foretaget tilsyn ved fremmøde den første gang efter lægetilsynet og elektronisk tilsyn den næste gang. I det sidste tilfælde (1/8) er begge de to første tilsyn efter lægetilsynet sket ved fremmøde.

Jeg går ud fra at pligten til at mindst de 2 første tilsyn efter lægeundersøgelsen skal ske ved fremmøde, særligt vil blive indskærpet.

Der er ved stort set alle tilsynene angivet bemærkninger i feltet hertil. I de fleste tilfælde har der ikke været noget at bemærke.

2.8. Løsladelsestidspunktet

Efter kundgørelsens § 26, stk. 5, skal tidspunktet for løsladelsen fremgå af detentionsrapporten og af POLSAS.

Der er, som ovenfor anført, i alle på nær 1 tilfælde angivet dato og klokkeslæt for løsladelsen i detentionsrapporten.

2.9. Vejledning om klageadgang mv.

Efter § 17 i bekendtgørelsen og kundgørelsens § 26, stk. 2, skal den frihedsberøvede efter udtagelse af detentionen vejledes om adgangen til at klage til Justitsministeriet over detentionsanbringelsen, om muligheden for at få en skriftlig begrundelse for anbringelsen og om muligheden for alkoholafvænnings- og -behandling.

Vejledning kan ske ved udlevering af Rigspolicehens pjece ”Hvor går du hen, når du går ud?” eller en lokal pjece/blanket med de samme oplysninger, jf. kundgørelsens § 26, stk. 2.

Særlige forhold kan dog gøre at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades. Jeg sigter her til tilfælde hvor den pågældende ved tidligere lejligheder har modtaget vejledning, og til tilfælde hvor den detentionsanbragte udviser direkte modvilje mod at blive vejledt – eventuelt ved ikke at ville tage imod en pjece om alkoholafvænnings- og -behandling.

I detentionsrapporten skal det anføres at den pågældende er vejledt i overensstemmelse med de nævnte bestemmelser ved udlevering af pjece/blanket, jf. kundgørelsens § 26, stk. 3. Den detentionsrapport som Rigspolicehens har udfærdiget (P152), indeholder i overensstemmelse hermed en rubrik til angivelse af hvem der har udleveret pjece/blanket til den frihedsberøvede i forbindelse med løsladelsen af den pågældende.

Under inspektionen konstaterede jeg, som nævnt ovenfor under punkt 1, at der i skranken i stueetagen ligger et oplag af Rigspolitechefens vejledning om alkoholfvænning og -behandling, ”Hvor går du hen, når du går ud?”. Det blev oplyst at pjecen altid udleveres ved løsladelse af de frihedsberøvede som sker via hovedindgangen.

I ingen tilfælde er rubrikken om udlevering af pjecen udfyldt.

Jeg mener at dette er meget beklageligt. Jeg går ud fra at dette hverken er udtryk for at pjecen ikke er blevet udleveret, eller at vejledningen ikke i øvrigt er blevet givet. Jeg beder dog om at få bekræftet dette. Jeg tilføjer at der efter min opfattelse i tilfælde hvor vejledningen ikke udleveres, fx fordi den pågældende ikke ønsker at modtage vejledningen, bør gøres notat om årsagen hertil.

Da Justitsministeriet er angivet som klageinstans i Rigspolitechefens pjece, går jeg i øvrigt ud fra at politiet ved udlevering af pjecen indtil den er revideret, vil gøre opmærksom på rette klagemyndighed, fx ved rettelse i pjecen inden udleveringen.

Opfølgning

Jeg beder om at Midt- og Vestjyllands Politis oplysninger mv. tilbagesendes gennem Justitsministeriet således at ministeriet kan komme med bemærkninger hertil.

Underretning

Denne rapport sendes til Midt- og Vestjyllands Politi, Justitsministeriet, Rigspolitechefen og Folketingets Retsudvalg.